



## Aanpak verbetering luchtkwaliteit in de gemeente Ede en de regio

29 januari 2019

 Regio  
Foodvalley



## Wat doen we al ?

### *Europees:*

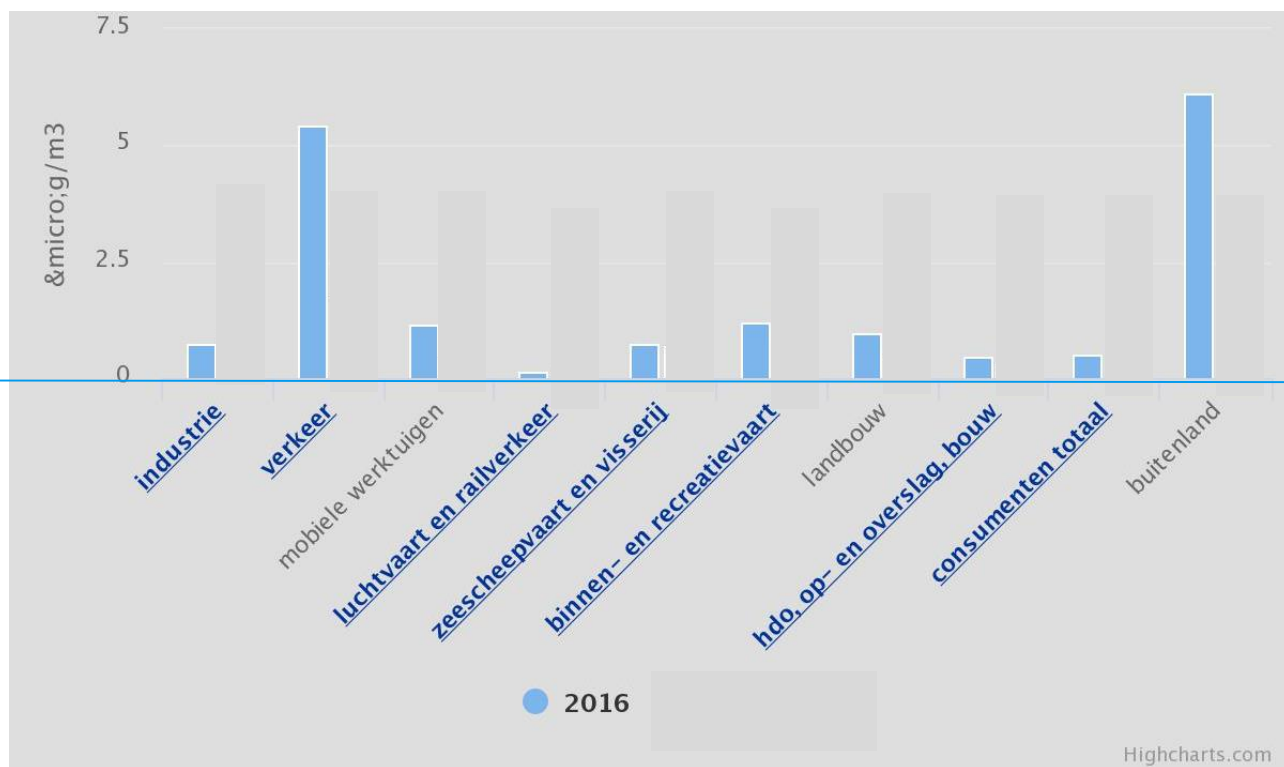
Emissie-eisen aan industrie en voertuigen

### *Landelijk:*

- Doorwerking Europese eisen
- Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
- Nu aparte acties voor knelpunten:  
NO<sub>2</sub> en PM<sub>10</sub>



# Bronnen NO<sub>2</sub> regio Ede



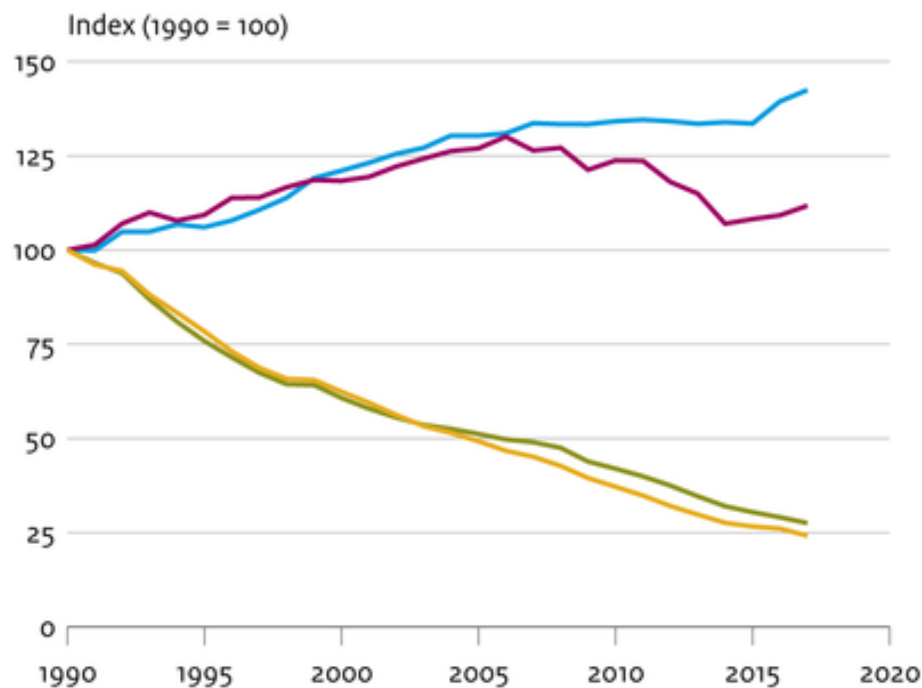
Lokaal:  
Wegverkeer  
belangrijke bron  
voor NO<sub>2</sub>



Bron: rivm



## Volumeontwikkelingen en milieudruk wegverkeer



- Verkeersprestatie
- CO<sub>2</sub>-emissie (IPCC)
- NO<sub>x</sub>-emissie
- Fijnstofemissie

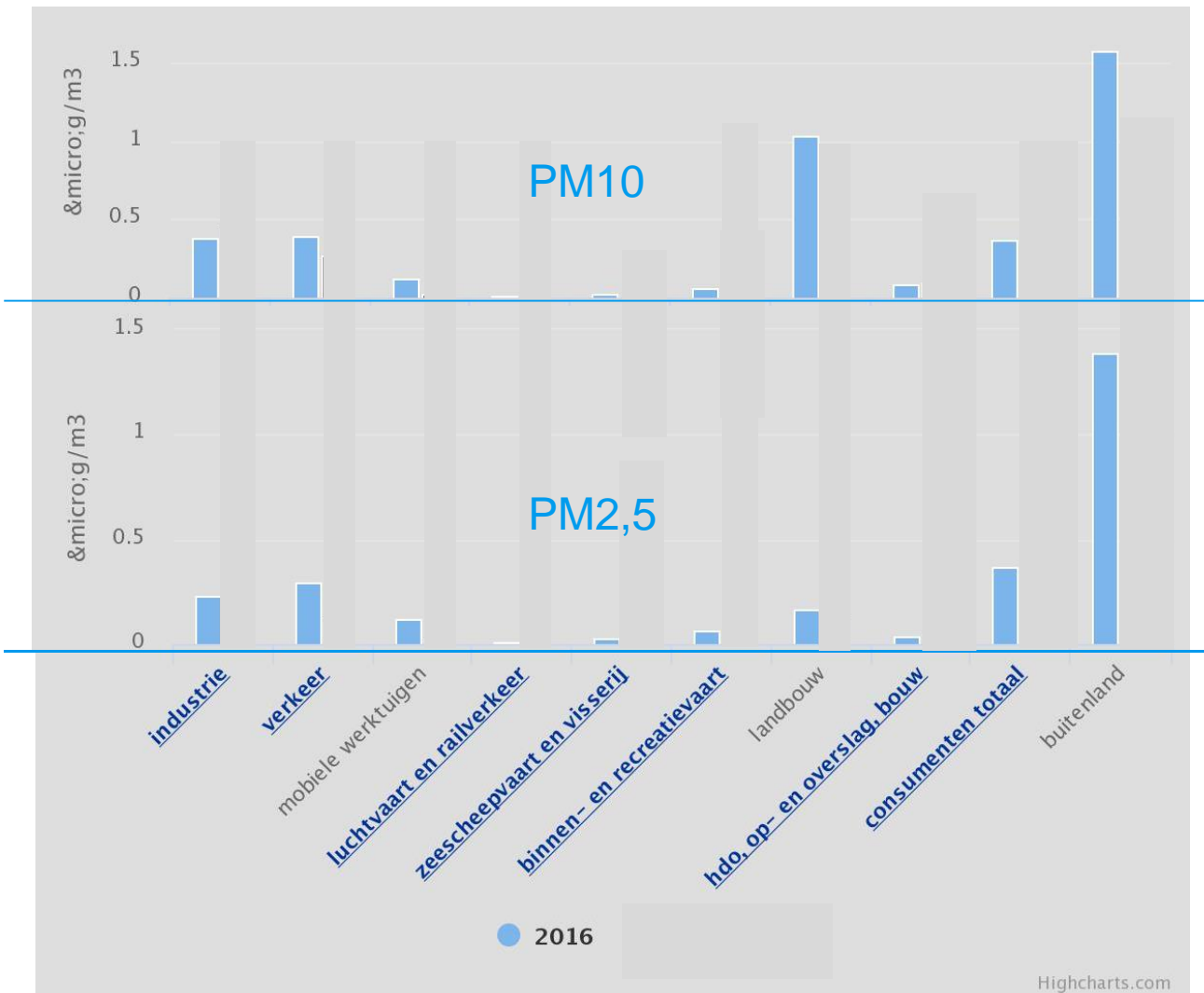
Ondanks  
toename verkeer  
wel afname  
emissies

Bron: CBS

CBS/okt18  
[www.clo.nl/nl12730](http://www.clo.nl/nl12730)



# Fijnstof bronnen regio Ede



Lokaal:  
Pluimvee belangrijke  
bron voor PM10

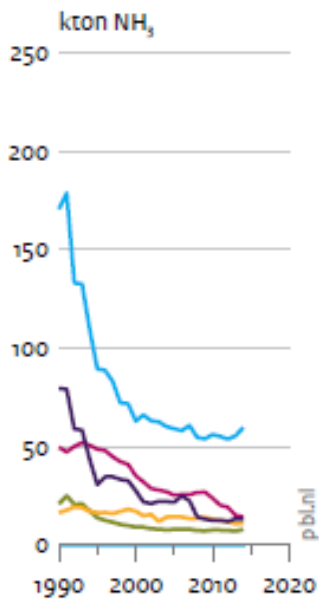
Lokaal:  
Sfeerverwarming  
belangrijke bron  
PM2,5



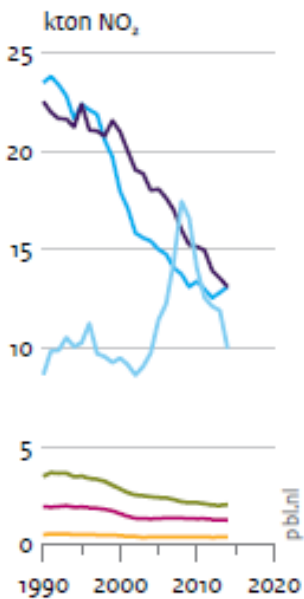


## Emissie luchtverontreinigende stoffen door landbouwsectoren

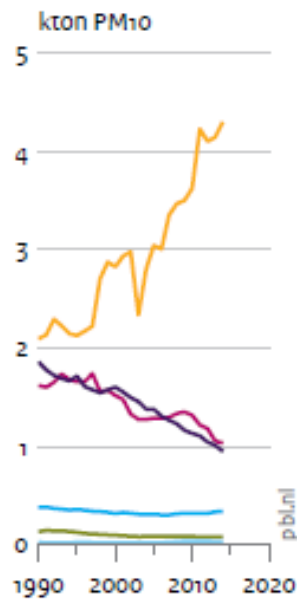
Ammoniak



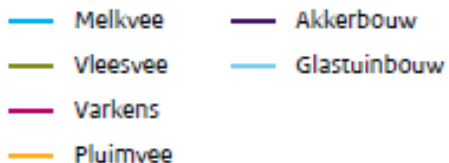
Stikstofoxiden



Fijnstof PM<sub>10</sub>



Op veel fronten  
veel reductie  
bereikt in  
landbouwsector





## Wat doen we al ?

### *Regionaal / lokaal:*

- Stimuleren fiets
- Verbetering doorstroming verkeer
- Stimuleren alternatieve brandstof: elektrisch, groen gas, waterstof voor verkeer en duurzame energiebronnen voor bebouwing
- Stimuleren energiebesparing in bedrijven en bij woningen
- Unieke samenwerking rondom vermindering emissies veehouderijen – Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij





# Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij

## Doelen Manifestpartners:

Gezamenlijk aan de slag, vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid

- Verminderen bijdrage van de veehouderij aan de lokale luchtkwaliteit
- Balans dierenwelzijn en gezonde leefomgeving
- Ontwikkelmogelijkheden agrarische sector
- Focus op aanpak bij de bron en verbetering stalklimaat
- Integrale emissiereductie



**Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij regio FoodValley een feit!**  
 Regio FoodValley zet een unieke samenwerking op om een gezonde leefomgeving in de regio te waarborgen voor mensen en dieren, met behoud van een innovatieve veehouderijsector. Dit staat in het Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij dat vandaag is gepresenteerd door agrarische belangenorganisaties, kennisinstellingen, de provincie Gelderland en de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude en Scherpenzeel.

Eerder dit jaar werd bekend dat de hoeveelheden fijnstof, geur en ammoniak in een gedeelte van regio FoodValley effecten hebben op een gebied tussen Barneveld, Ede, Renswoude en Scherpenzeel is sprake van verhoogde concentraties fijnstof, geur en ammoniak. De lokale veehouderij heeft daarin (naast andere oorzaken) een belangrijke bijdrage. De concentraties werken belemmerend voor uitbreidingen (zowel van bedrijven als van bijvoorbeeld woningen). Er zijn echter op dit moment te weinig praktische, haalbare en betaalbare technieken beschikbaar om de uitstoot te verminderen. Dat komt onder andere doordat de huidige wet- en regelgeving innovatieve ontwikkelingen niet meer stimuleert (en betaalt).







## Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij

Doel: sneller meer haalbare betaalbare technieken

- Innovatie stimuleren en faciliteren
- Kennis delen
- Pilots uitvoeren en begeleiden
- Alternatieve meet-methoden en strategieën

[www.praktijkcentrumemissiereductie.nl](http://www.praktijkcentrumemissiereductie.nl)



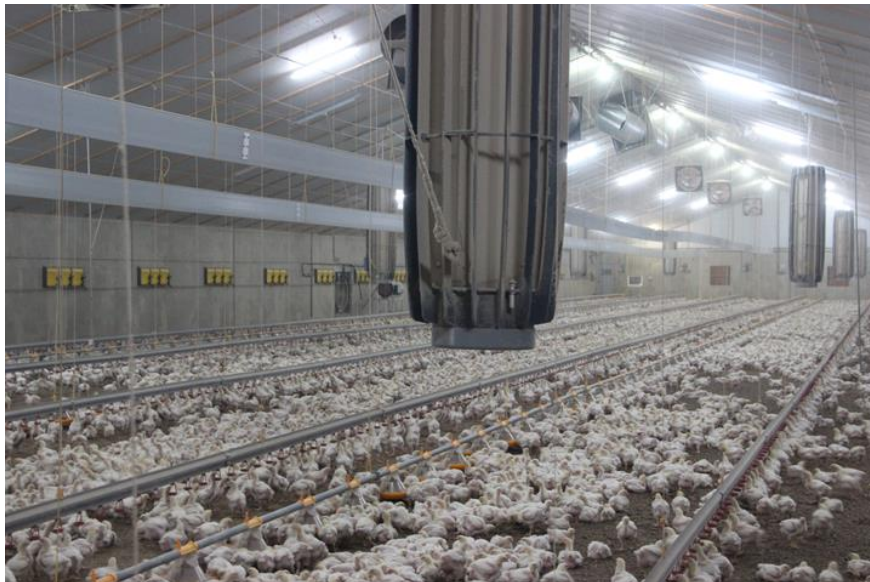
## Resultaten 2017-2018

- werkend PEV
- veel interesse
- op nieuwe wijze meten
- afgestemd met rijk → pilotresultaten worden landelijk beschikbaar
- samenwerking WUR-Aeres-sector
- 2 vooronderzoeken
- 8 lopende pilots





# Pilots in uitvoering







## Bestuurlijk Spoor

Doel: mogelijkheden scheppen, kansen benutten

- Interimbeleid: Nu toepassen best beschikbare technieken in vergunningverlening, ook bij bestaande deel bedrijf en bij biologisch
- Op termijn emissie-APK (BBT in bestaande stallen)
- Landelijk delen werkwijze en ervaringen

**Analyse bronnen fijn stof in regio**

- 18% fijnstof uit Nederland
- daarvan lokaal 49% uit stalemissies
- Op hotspots oplopend tot 40% en 85%

**Conclusie m.b.t. bronnen fijn stof:**

1. Lokaal heeft veehouderij relevante bijdrage
2. Niet lokale bronnen hebben grotere bijdrage



Home > Nieuws > FoodValley in het regeerakkoord

### FOODVALLEY IN HET REGEERAKKOORD

Regio FoodValley

Om een gezonde leefomgeving te waarborgen voor mensen en dieren zal het kabinet de samenwerking in de Regio FoodValley ondersteunen en de uitkomsten daarvan beschikbaar maken voor de rest van Nederland.

## Resultaten 2017-2018

- Expertgroep OddV
- Kansen benut: in 70% van vergunningen meer reductie bereikt
- In 2 jaar gem. 29% extra emissiereductie PM10 behaald
- Afstemming met rijk en inhoudelijke inbreng
- Aanpassing Rbl
- In regeerakkoord
- Inzicht in bronopbouw
- Scenarioberekening laat lokaal effect zien



## Wat kunt u zelf doen?

- Minder auto- en vliegkilometers
- Woning isoleren
- Woning verwarmen middels duurzame energiebron
- Goed stoken van de houtkachel
- Bewust inkopen

### Interessante websites:

[www.ggdleefomgeving.nl/lucht/](http://www.ggdleefomgeving.nl/lucht/)

[www.emissieregistratie.nl/](http://www.emissieregistratie.nl/)

[www.infomil.nl/](http://www.infomil.nl/)

[www.clo.nl/](http://www.clo.nl/)

[www.rivm.nl/](http://www.rivm.nl/)

[www.praktijkcentrumemissiereductie.nl/](http://www.praktijkcentrumemissiereductie.nl/)

